

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a Baltás Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Baltás Dániel Balázs ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyes adat törlése miatt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. december 5. napján kelt 1.P.20.261/2018/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében arra kérte kötelezni az alperest, hogy adatbázisából törölje az alábbi személyes adatait:

név: felperes neve

születési hely és idő: ...

anyja neve: ...

lakcím: ...

szerződéstípus: ...

szerződésazonosító: ...

szerződéskötés dátuma: ...

szerződés összege: ...

tőketartozás: ...

tartozás hónapja: ...

törlesztés összege: ...

Kérte továbbá az alperes 300.000 forint sérelemdíjban, illetve - a sérelemdíjra irányuló keresete elutasítása esetén - 200.000 forint nem vagyoni kártérítésben marasztalását.

Keresetét az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 22. és 23. §-aira alapította. Álláspontja szerint az alperes magatartásával megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 36.000 forint illetéket az állam viseli.

Rámutatott arra, hogy az Infotv. 17. § (2) bekezdésére alapított kereset alaposságához az volt szükséges, hogy a megjelölt adatok a felperes, mint érintett vonatkozásában személyes adatnak minősüljenek az Infotv. 3. § 2. pontja alapján, megállapítható legyen továbbá egyrészt az, hogy a személyes adatokat az alperes a felperes által állított módon kezelte (Infotv. 3. § 10. pont), másrészt az is, hogy ezen adatkezelési műveletek jogellenesen történtek. A kereset eredményességéhez szükség volt továbbá arra is, hogy a jogellenes adatkezelés következményeként a jogellenesen kezelt adatok törlését a felperes az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján kérhesse.

A kereseti kérelemben megjelölt adatok egyrészt a felperes személyének azonosítására szolgáló adatnak (név, anyja neve, születési hely és idő, lakóhely), másrészt a felperes gazdasági helyzetére, azonosságára jellemző ismeretnek (... , annak azonosítója, szerződéskötés dátuma, szerződéses összeg, tartozás összege, tartozás hónapja, törlesztés összege), azaz az Infotv. 3. § 1. és 2. pontjai szerint személyes adatnak minősülnek.

A felperes állítása szerint az alperes a személyes adatait gyűjtötte, tárolta, megváltoztatta, felhasználta és továbbította. E magatartások mindegyike az Infotv. 3. § 10. pontja szerinti adatkezelésnek minősül.

A felek egyező előadására tekintettel való tényként fogadta el, hogy a személyes adatokhoz az alperes a felperes és a bank között ... napján létrejött, majd a bank által felmondott ... eredő ... összegű tökekövetelés és járuléka ... napján megtörtént engedményezése folytán jutott hozzá.

Az engedményezéssel az alperes nem valósított meg adatgyűjtést, ezen jogügylet célja nem a személyes adatok, hanem a ... eredő követelés megszerzése volt. Ezért a jogellenes gyűjtésre alapított törlési kereset nem volt teljesíthető.

Az alperes nem vitatta, hogy a kereseti kérelemben megjelölt adatokat az engedményezés következtében tárolta, az azonban nem tekinthető jogellenesnek. A tárolás alapjául szolgáló engedményezési szerződés ugyanis - a felperes által sem vitatottan - létrejött a ... és az alperes között, az a felperes által hivatkozott okból nem volt érvénytelen.

Az engedményezési szerződés sem a régi Ptk., sem más jogszabály alapján nem minősül semmisnek önmagában amiatt, mert az annak alapján kiállított írásbeli nyilatkozat esetleg nem felel meg a törvény által előírt alakiságoknak. A régi Ptk. nem szabott alakiságot az engedményezési szerződésre sem, így a cégjegyzéssel kapcsolatos szabálynak az engedményezési szerződés érvényessége körében nem volt jelentősége.

Nem bírt jelentőséggel, hogy a bank a felperest az engedményezésről értesítette-e, vagy sem. Az értesítés elmaradása ugyanis a régi Ptk. szabályai szerint csupán azzal a hatással jár, hogy a kötelezettel szemben az engedményezési szerződés nem hatályosul, azaz a kötelezett az értesítésig az engedményezőnek jogosult teljesíteni. Nincs továbbá olyan jogszabályi rendelkezés sem, amely érvénytelenségi okként határozná meg azt, ha a szerződésből eredő követelés érvényesítése érdekében a követelés jogosultja nem tesz intézkedést.

A létrejött és érvényes engedményezési szerződés megteremtette annak a törvényi alapját, hogy az alperes a felperes személyes adatait tárolja. A régi Ptk. 328. § (1) bekezdése és 329. § (1) bekezdése szerint a követelés átruházásával az alperes a személyes adatok kezelése tekintetében is a bank helyébe lépett. A követelés átruházásához a régi Ptk. nem követeli meg a kötelezett hozzájárulását, így értelemszerűen nem volt szükség hozzájárulásra a követelés érvényesítéséhez szükséges

személyes adatok kezelése vonatkozásában sem. Az adatkezelés az Infotv. 5. § (1) bekezdésének b) pontjában alapult.

A felperes a törlési kereset alapjául tévesen hivatkozott az Infotv. 20. §-ára. Amennyiben az alperes az adatok tárolása tekintetében elmulasztotta volna az Infotv. 20. §-a szerinti kötelezettségek teljesítését, úgy a felperes kérhette volna az Infotv. 15. § alapján a szükséges tájékoztatás megadását közvetlenül az alperestől, vagy az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján ez irányú igényét bíróság előtt érvényesíthette volna.

Az engedményezés folytán történő adattárolásra az előzetes tájékoztatási kötelezettséget előíró szabály értelemszerűen nem volt alkalmazható, az engedményezési szerződés megkötését megelőzően az alperest a jogügylet jellegéből fakadóan ilyen kötelezettség nem terhelhette.

Az alperesi adattárolás nem sértette az Infotv. 4. §-ában meghatározott elveket sem. A felperesnek - a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére - nem bizonyította, hogy az alperes egy egyébként nem létező, közöttük létre nem jött ... adatait tárolta.

Az alperes által tárolt adatok jellegéből, illetve a perben becsatolt okiratokból nem lehetett azt a következtetést levonni, hogy az alperes az adatokat egy, a peres felek között létre nem jött szerződés adataiként tartotta magánál, és nem következett ez a felperes által csatolt - a KHR-ben ... tárolt adatokat tanúsító - „Személy saját hiteljelentés” elnevezésű okiratból sem. A hiteljelentés 3. pontjában az alperes nem a ... kötő félként került feltüntetésre, hanem referenciaadat-szolgáltatóként, amely körbe az engedményezés idején hatályos Khrtv. 2. § (1) bekezdés c) és f) pontja, valamint a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá a 2. számú melléklet I. fejezet 10.2. b) pontja szerint követelésvásárlással foglalkozó pénzügyi intézményként beletartozott.

Amennyiben az alperesi cég egy valójában nem is létező szerződés alapján tárolt volna személyes adatokat, úgy az adatkezelés jogalapja hiányzott volna, így az adatok törlésére erre hivatkozással lett volna lehetőség, nem az Infotv. 4. §-ában foglaltak alapján.

A felperes szerinti adatkezelési célok (hitelezés biztonsága, hitelnyújtás kockázatának a feltárása, hitelképesség vizsgálata) az alperes tekintetében értelmezhetetlenek voltak, mivel az alperes nem nyújtott kölcsönt a felperesnek. Az alperes adattárolása nem ütközött az Infotv. 4. §-ába sem.

Az adattovábbítás körében tényként volt megállapítható, hogy az alperes az engedményezés folytán az engedményezett követelés új jogosultjaként a saját személyét, a törlesztés módját, illetve a kereseti kérelemben megjelölt személyes adatok közül az engedményezéssel megszerzett követelésre vonatkozó összegeket továbbította a KHR-be. Az ezt meghaladó, felperes által megjelölt adatok alperesi továbbítását a felperes - kötelezettsége ellenére - nem bizonyította.

A ... megkeresésre adott válasza alapján az volt megállapítható, hogy a hiteljelentés 3. pontjában szereplő adatok közül a referenciaadat-szolgáltatóra, a törlesztés módjára, valamint a tartozás és a törlesztés összegére vonatkozó adatokon kívüli - ... napján továbbított - adatokat nem az alperes, hanem a jogelődje, a bank adta át a KHR részére. Az adattovábbítás jogellenességének kérdése is csak ezen adatok tekintetében merülhet fel. Az engedményezési szerződés nem volt érvénytelen, a tárolás és az Infotv. 4. §-ára történő hivatkozás kapcsán - a rögzítettek alapján - szintén nem lehetett tényként megállapítani, hogy az alperes az adatokat egy, a peres felek között létrejött szerződés adataiként továbbította a KHR-be. Az adatkezelés ez okból tehát nem volt jogellenes.

A felperes ugyanakkor helytállóan hivatkozott arra, hogy az adattovábbítás a Khrtv. szabályaiba ütközött. Az alperes az adattovábbítás idején hatályos Khrtv. 2. § (1) bekezdés c) és f) pontja, valamint a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá a 2. számú melléklet I. fejezet 10.2. b) pontja szerint referenciaszolgáltatónak minősül. Az alperes az engedményezés során pénzügyi

szolgáltatásra vonatkozó szerződést kötött, mivel a Hpt. rendelkezései értelmében a követelésvásárlás pénzkölcsön nyújtásnak, a pénzkölcsön nyújtása pedig pénzügyi szolgáltatásnak minősül. Az alperesnek a referenciaadat átadási kötelezettsége nem a Khrtv. 5. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állt fenn, mivel az itt, kifejezetten az adósra vonatkozóan meghatározott adatok átadása már a jogelődjének a kötelezettsége volt. Az alperesre, mint új jogosultra a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdései alapján az a kötelezettség hárult, hogy csak akkor szolgáltatson adatot a KHR részére, ha a bank által már átadott referenciaadatokban módosulás következett be. A Khrtv. 6. § (5) bekezdése szerint ilyen adatnak minősül a fennálló tartozás összege is. Az engedményezéssel az alperes egy lejárt és meg nem fizetett követelést szerzett meg, így irányadó a Khrtv. 7. §-a is. Ez a jogszabályhely pedig azt mondja ki, hogy a Khrtv. 11. és 14. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazása során a lejárt és meg nem fizetett tartozás összegének és időtartamának számítását abban az esetben is folyamatosan kell végezni, ha az adatszolgáltatás tárgyát képező szerződésből eredő követelés egy másik referenciaadat-szolgáltató részére átruházásra került. Vagyis az alperesnek az engedményezést követően a lejárt és meg nem fizetett tartozás összegét folyamatosan kellett számítania, irányadó volt ugyanakkor a Khrtv. 11. § (1) bekezdése is, amely csak arra az esetre ír elő adatszolgáltatási kötelezettséget - a követelésátruházás tényére vonatkozóan is -, ha a lejárt és meg nem fizetett tartozás összege meghaladja a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért és ezen minimálbér összeget meghaladó késedelem folyamatosan, több mint 90 napon keresztül fennállt. Az alperes által a tartozás összege körében szolgáltatott két adat, a tőketartozás összege és a törlesztés összege sem érte el a jogszabályhelyben meghatározott összегhatárt. Így az alperes adatkezelése e tekintetben jogellenes volt.

Az adattovábbítás az Infotv. 4. § (1) és (4) bekezdéseire és az Infotv. 20. §-ára hivatkozással előterjesztett okokból nem minősült jogellenesnek a tárolás tekintetében kifejtett indokok alapján.

A jogellenes adattovábbítás vonatkozásában azonban a törlési kereset nem volt teljesíthető, mivel a felperes a törlésre kötelezést nem a továbbított adat tekintetében, tehát nem a KHR-ből, a Khrtv. szabályai alapján kérte, hanem az Infotv. alapján az alperes adatbázisából. Az alperes azonban a személyes adatokat jogszerűen tárolta, így az adatbázisából való törlésre nem volt kötelezhető.

Azzal, hogy az alperes a saját személyére és a tartozás összegére vonatkozó adatot átadott a KHR-nek, nem megváltoztatott, vagy felhasznált egy korábban létező, általa kezelt adatot, hanem a vonatkozásában újlag keletkezett adatokat továbbította. Az alperes tehát sem megváltoztatás, sem felhasználás útján nem kezelte a felperes személyes adatait, így az adatkezelése ebből az okból nem lehetett jogellenes, törlésre ezen az alapon sem volt lehetőség.

Az Infotv. 23. § (2) bekezdésének sérelemdíjra vonatkozó rendelkezése 2014. március 15. napjától lépett hatályba, eltérő átmeneti rendelkezés hiányában a szabályt a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak a hatálybalépést követően tanúsított jogellenes adatkezelésre lehet alkalmazni, a sérelem bekövetkezésének időpontja az alkalmazandó jogszabályhely szempontjából nem bír jelentőséggel.

A jogellenes adattovábbításra ... napján került sor, az Infotv. ezen időpontban hatályos 23. § (1) bekezdése a felperest nem sérelemdíj követelésére, hanem arra jogosította fel, hogy - a személyiségvédelem egyik eszközeként - nem vagyoni kár megtérítését követelje. A nem vagyoni kártérítés iránti igény alaposságához jogellenes adatkezelés, pénzben ki nem fejezhető, de pénzzel kompenzálható hátrány és a kettő közötti okozati összefüggés fennállására volt szükség.

Az alperes nem vitatta, hogy a felperes egy fogműtét költségei miatt több pénzintézetnél próbált kölcsönt felvenni, a pénzintézetek ezért adatokat igényeltek a KHR-ből, a KHR a fennálló szerződéses adatokhoz kapcsolódóan tartalmazta az alperes nevét és a kereseti kérelem szerinti

adatokat. A pénzügyintézetek a felperes igényét elutasították, majd a kölcsönt a felperes végül az ... egy bankszámla hitelkeret terhére, valamint a ... fióktelepénél egy már fennálló hitelszerződés terhére tudta felvenni, a nehézkes kölcsönfelvétel nála stresszt okozott.

A felperesnek kellett ugyanakkor bizonyítania a jogellenes adattovábbítás és a kölcsönigények megtagadása közötti okozati összefüggést. A felperes e körben a hiteljelentésen kívül más okiratot, bizonyítékot nem szolgáltatott, bizonyítást nem indítványozott. Önmagában a hiteljelentés alapján nem lehet megállapítani az okozati összefüggés fennállását, csak azt, hogy a kereset szerinti pénzügyintézetek adatszolgáltatást igényeltek a KHR-ből. Nem nyert alátámasztást, hogy az elutasítás indoka a hiteljelentés 3. pontjában szereplő adatsor volt. A hiteljelentésen a perbeli adatsoron kívül még négy fennálló szerződés adatai is szerepelnek, így - ha az elutasítás a KHR-ből történő adatlekérés eredménye volt is -, nem zárható ki, hogy a 3. pont szerinti adatok hiányában is elutasították volna a felperes kérelmeit.

A felperes ezt meghaladóan maga adta elő, hogy amikor a kölcsönt végül folyósították és amikor a műtét költségeit meg kell téríteni, akkor a pénz már rendelkezésre állt. A kölcsönfelvétel tehát nem akadályozta és nem is késleltette a fogműtétet, így egyedüli hátránnyá legfeljebb csak a nehézkesebb kölcsönfelvétel miatti stresszes állapot állhatott fenn. Ez azonban olyan, a mindennapi életben rendszerint előforduló kényelmetlenségnek minősül, amely tekintetében nem határozható meg a nem vagyoni kártérítés céljának betöltésére alkalmas módon nem vagyoni kártérítés.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereseti kérelmének történő helytadást, másodlagosan az első fokon hozott határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadása szerint az elsőfokú bíróság ítélete az adatgyűjtés és tárolása tekintetében nem helytálló. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes a jogelőd ... hitelszerződését is tárolta, az azon szereplő személyes adatokkal további adatkezelést végzett. A jogelőd bankkal kötött ... az alperes vonatkozásában részéről kötelelem nem származott, ezen hitelszerződés tárolására és annak alapján további adatkezelésre az alperes nem volt jogosult. Az adatgyűjtés és tárolás megvalósult, az az Infotv. 4. § (1) és (2), valamint (4) bekezdése szerinti célhoz kötöttség, illetve az adatkezelés törvényes voltának elvét sértette, így jogellenes volt.

Jogsértő az elsőfokú ítélet azon megállapítása, miszerint a követelés engedményezéssel történő átruházásához a kötelezett hozzájárulására nem volt szükség, így értelemszerűen nem volt szükség a követelés érvényesítéséhez szükséges személyes adatok kezelése vonatkozásában sem az érintett hozzájárulására. Az Infotv. 20. §-a szerinti ügyfélvédelmi szabályok kötelezik az adatkezelőt az érintett személy tájékoztatására a 20. § (2) bekezdésében előírt tartalommal.

Az alperes az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontja szerint az engedményezett követelés tekintetében vált jogosítottá az adatkezelésre. Az alperes azonban a követelés összege tekintetében szolgáltatott adatot a KHR nyilvántartásba, ez azonban nem jogosította fel a ... adatainak a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése szerinti megváltoztatására, melyre csak a bank lett volna jogosult a Khrv. 6. § (3) bekezdése alapján.

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése szigorú, tartalmát tekintve is meghatározott tájékoztatási kötelezettséget ró az adatkezelőre, melynek az alperes nem tett eleget. Az A/7. szám alatt csatolt irat csupán egy fizetési felszólítás, mely nem felel meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésének, azt az alperes

nem küldte meg részére. A tájékoztatásnak a jogszabály szerint előzetesnek kell lennie, az adatkezelés célját, szükségességét, a jogorvoslati jogot tartalmaznia kell, lehetőséget biztosítva az érintettnek az esetleges teljesítésre. Ilyen tájékoztatás azonban nem történt. Miután az engedményezésről, illetve az annak alapján történt adatkezelésről nem volt tudomása, természetesen nem kért tájékoztatást. Nem bizonyított, hogy telefonon megkeresték volna, ebből következően az sem, hogy telefonon a fizetési felszólítás, vagy az adattovábbítás tárgyában tájékoztatták-e.

Az elsőfokú bíróság az engedményezésre, valamint az Infotv. 20. § alapján fennálló tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó törvényi rendelkezéseket tévesen értelmezte, mivel a két jogintézmény tájékoztatásra vonatkozó szabályai eltérőek. Az Infotv. 20. § (1) bekezdése alapján az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul, vagy az kötelező, az Infotv. 20. § (2) bekezdése pedig mind a kötelező, mind a hozzájárulás alapuló adatkezelés tekintetében előírja a tájékoztatási kötelezettséget a meghatározott tartalommal. Az alperes ezen tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes adattárolása nem felelt meg az Infotv. 4. §-ában meghatározott elveknek, sérti a törvényes kezelésre vonatkozó kikötést. Az alperes olyan szerződésről szolgáltatott adatot, amely nem létezik.

A ... a Khrtv. 5. § (2) bekezdése a) pontja alapján az alperesi jogelőd bank szolgáltatott adatot. Erre tekintettel a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése alapján a törvény melléklete II. fejezetének 1.2. j) és k) alpontja szerinti adatokat a jogelőd bank lett volna jogosult felvinni a KHR-be, és csak a pénzügyintézet módosíthatta volna a hitelkeretkártya-szerződés adatait, az alperes nem.

Az engedményezéssel átvett követelésre a Khrtv. 7. §-a az irányadó, mely a lejárt és meg nem fizetett tartozások (hitelmulasztás) tekintetében írja elő a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése szerinti adatszolgáltatási kötelezettséget. Az átvett követelés azonban nem felelt meg a Khrtv. 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételnek, ezért arról adatot a negatív adóslistába az alperes nem szolgáltatathatott.

A Khrtv. 11. § (1) bekezdése szerinti adatszolgáltatás jogellenességét az elsőfokú ítélet megállapította, nem volt azonban következetes abban, hogy az alperes a jogellenes „mulasztásos” adattal a jogelőd bankkal kötött, ugyanakkor általa tárolt ... adatait változtatta meg, amiből okszerűen következik, hogy a tárolás tekintetében is fennáll a jogellenes adatkezelés.

Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes nem az engedményezési, hanem az általa tárolt ... tekintetében továbbított adatokat a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése alapján. A ... az alperesi jogelőd bank vitte fel a KHR-be, azt 2012. december 15-én felmondta, az abból származó ... összegű követelést engedményezte az alperesre, ezzel a szerződés lezárult, így azon további adatkezelés már nem volt végezhető. Az alperesi jogelőd bank a ... - az engedményezési nyilatkozatból megállapíthatóan - a nyilvántartásából törölte. Az alperes azonban az engedményezési szerződéssel együtt mégis tárolta a ..., azokról a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése szerinti adatokat továbbított a Khrtv. 5. § (2) bekezdése alapján felvitt szerződésbe, holott erre nem lett volna jogosult.

Az alperes kifejezetten állította, hogy a megszűnt ... engedményesként négy adatot változtatott meg, a követelés új jogosultját (személy), a törlesztés módját, a tőkekövetelés összegét és a fennálló teljes tartozás összegét és ezeket az adatokat továbbította a KHR nyilvántartásba.

Az alperes - szemben az elsőfokú ítélet megállapításaival - a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontja értelmezésére kiadott 2. számú melléklet 10.2 b) pontja alapján a megvásárolt követelés tekintetében tekinthető pénzügyi szolgáltatónak, azaz üzletági korlátozással. Ez annyit jelent, hogy természetes személy, vagy vállalkozás nem fordulhat az alpereshez pénzkölcsön nyújtása, vagy hitelnyújtás céljából. Az alperes tehát ... jogosultként, illetőleg referenciaadat-szolgáltatói státuszban nem szerepelhet a Khrtv. 5. § (2) bekezdése szerinti listán.

Azt az állítását, hogy az alperes a nyilvántartásában tartja és tárolja a ..., arról adatot továbbít a szerződés adatait felhasználva és megváltoztatva, alátámasztják az eljárás iratai, valamint az alperesi nyilatkozatok. Így a rá rótt bizonyítási kötelezettségnek eleget tett.

A ... alperes általi tárolása, adatainak módosítása és megváltoztatása eredményeként tartja azt nyilván a ... átvett szerződésként ... összeggel. Az igazolás egy ... összegű ... tartalmaz, melyet a szerződést kötő bank a nyilvántartásából törölt, az nem létezik és az alperes a ... nem, csak kis összegű követelést vett át.

A jogellenes adatkezelés egyértelműen megállapítható mind a ... tárolása, arról adat továbbítása, mind pedig a ... adatainak megváltoztatása tekintetében a periratok alapján. Az alperes adatkezelése nem felel meg az Infotv. 4. § (1), (2) és (4) bekezdés által megkövetelt feltételeknek.

Az alperes az engedményezett összeget követeléskezelés céljából vette át, ilyen irányú igényérvényesítés iránt azonban nem intézkedett. Ehelyett az engedményezési szerződés adatait továbbította az általa tárolt ... Mivel csak az engedményezett követelést vette át, a ... nem, ezért annak általa tárolt adatait nem módosíthatta, nem használhatta fel abból a célból, hogy azokat mulasztásos adatokkal változtassa meg.

Az alperes jogellenes adatkezelése így az adattárolás tekintetében is megállapítható, ezért a személyes adat törlése iránti keresete megalapozott az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján.

Az elsőfokú ítélet elismerte a nem vagyoni kár megtérítése iránti igényét, az adattovábbítás jogellenességét is megállapította a „mulasztás” továbbítása tekintetében.

Az okozati összefüggés adott esetben nem bizonyítás, hanem helyes jogértelmezés kérdése. A hiteljelentésben „mulasztásos” adat szerepelt, a kölcsön iránti kérelmét ezért a bankoknak el kellett utasítaniuk, ebből okszerűen következik az alperesi adatkezelés és a kölcsönigény elutasítása közötti okozati összefüggés.

Két, szerződésszerűen teljesített kölcsönszerződés mellett két, a kölcsönkérelem időpontjában igénybe nem vett hitelkeret szerepel a hiteljelentésben, ezek a fizetőképes adós státuszát igazolják. A 4. pontban szereplő folyószámla-hitelszerződés folyószámlát feltételez, a keretösszeg pedig folyószámlára érkező rendszeres havi jövedelmet. Ez utóbbi és a 2. pontban fennálló hitelszerződésből hívta le 22 hónappal ezelőtt a kölcsönigénylés idején a szükséges összeget. Kára keletkezett, mely a folyószámla keret kimerítésétől, annak a havonta érkező jövedelmek egészéből történő azonnali feltöltéséből, a piaci kamatot meghaladó kamattal növelt összegéből állt.

A tényleges kár megtérítése iránti igényt nem terjesztett elő, de a jogellenes adatkezelés miatt vagyoni hátrány érte. A pozitív hitelmúltja megsemmisült az alperes jogellenes adatkezelése következtében, ez az állapot jelenleg is fennáll, a pozitív hitelmúlt pedig vagyoni jog.

Az ügyfélnek pozitív hitelmúlt esetén kedvezményes feltételekkel, alacsonyabb kamatokkal, kedvezőbb törlesztőrészek és biztosítéki feltételek mellett nyújtanak kölcsönt a bankok. Ettől a vagyoni jogtól fosztotta meg az alperes jogellenes adatkezelése. Az elszenvedett vagyoni hátrány és a jogellenes adatkezelés közötti okozati összefüggés bizonyítottan fennáll.

A jogellenes alperesi adatkezelés a jóhírnév sérelmének törvényi tényállását is megvalósította, ezért

a régi Ptk. 78. §-a alapján is igényt terjesztett elő nem vagyoni kártérítésre.

A jogsértés egy közhiteles nyilvántartás adatainak jogellenes kezelésével valósult meg, így az súlyosnak minősül, amit az alperes szándékos magatartással okozott. A kölcsönigény elutasítása feszültséget jelentett számára, az meghaladja a mindennapi életben rendszerint előforduló kényelmetlenség esetét.

Hivatkozott arra is, hogy az alperesi követelés elévült, tekintettel arra, hogy az engedményezési szerződés megkötésére 2013. júniusában került sor, ezt követően pedig az elévülés megszakítására okot adó cselekmény nem történt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a felperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Előadása szerint az engedményezés megteremtette a megfelelő jogalapot a felperes személyes adatainak kezelésére, így adatkezelése nem volt jogszabálysértő.

A felperes nem bizonyította nem vagyoni hátrány bekövetkezését sem, e vonatkozásban kizárólag tényelőadást tett, okirati, illetve egyéb bizonyítékot azonban nem terjesztett elő, ezért nem vagyoni kártérítésre sem jogosult.

A felperes összemosza az Infotv. és a Khrtv. rendelkezéseit, illetve az azok alapján érvényesíthető igényeit.

Az adatkezelés az Infotv. alapján jogszerű volt, legfeljebb a KHR-be történő adattovábbítás lehet jogsértő, az ezzel kapcsolatos igény érvényesítése azonban más eljárásra tartozik.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértést nem követett el, a felperes maga sem jelölte meg, hogy mely eljárási szabályszegésre alapítja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla fellebbezésben foglaltakat érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett, erre tekintettel az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla túlnyomó részben osztotta az elsőfokú bíróság jogi érvelésében foglaltakat is, a jogellenes adatkezelést azonban az alperes által a KHR-be továbbított adatok vonatkozásában sem látta megállapíthatónak, erre tekintettel ebben a körben szükségesnek látta a jogi indokolás módosítását, pontosítását.

Erre, valamint a fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

Az első fokon eljáró bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a felperes személyes adatai a ... és a felperes között ... napján létrejött, ... hitelszámon nyilvántartott, "... fogasztási kölcsönszerződésből eredő, ... összegű tőke követelés engedményezése folytán kerültek az alperes kezelésébe.

A ... napján kelt engedményezési nyilatkozat tartalmazza, hogy a ... a fenti kölcsönszerződésből eredő követelést az alperesre, mint engedményesre ruházta át, annak múltban felmerült és jövőben esedékessé váló minden kamatával és járulékával, minden biztosítékával együtt. A tőkekövetelés összege ..., az engedményezési szerződés alapján a követelés jogosultja az alperes lett, a követelés az engedményező nyilvántartásából törlésre került.

A felperes hivatkozott az engedményezési szerződés érvénytelenségére, annak megállapítása iránt pert ugyanakkor nem indított. Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki azt, hogy az engedményezési szerződés a felperes által hivatkozott okból nem semmis, az első fokon hozott határozat indokolásában foglaltakra a Fővárosi Ítélőtábla e körben visszautal.

A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a régi Ptk. nem kötötte az engedményt - faktoring-szerződés esetében sem - alakszerűséghez, a Ptk. 216. § (1) bekezdése értelmében az akár szóban, akár írásban létrejöhetett.

Amennyiben azonban jogszabály egy adott szerződésre meghatározott alakot szab is, és a szerződés ezen alakiságnak megfelelő formában jön létre, az annak alapján kiállított írásbeli nyilatkozat esetleges alaki hiányossága önmagában nem teszi a szerződést érvénytelenné, semmissé.

A jogvita elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel az sem, hogy a felperes az engedményezésről - a régi Ptk. 328. § (3) bekezdésének megfelelően - kapott-e értesítést, hiszen annak elmaradása az engedményezés érvényességét nem érinti, pusztán azzal a következménnyel jár, hogy a kötelezett az értesítés megtörténtéig az engedményezőnek jogosult teljesíteni.

Az engedményezési szerződés azon okból sem válik érvénytelenné, hogy az abból eredő követelés érvényesítése iránt a jogosult, engedményes nem tesz intézkedéseket, nem indít fizetési meghagyásos, vagy peres eljárást.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli.

Az engedményezés során a kötelezett személyes adatai az engedményezett birtokába kerülnek. A faktoringcégeknek - az engedményezés alapján végzett követeléskezelés esetén is - megfelelő joggal kell rendelkezniük az adatkezeléshez.

Tekintettel arra, hogy a kötelezett hozzájárulása az engedményezéshez nem szükséges, nyilvánvalóan nincs szükség hozzájárulásra az engedményezés alapjául szolgáló adatok átadásához sem, az engedményezési szerződés megkötésével egyidejűleg az engedményező a kötelezett személyes adatait is jogosult átadni az engedményezettnek. Az engedményezés tehát megteremti a személyes adatok kezelésének Infotv. 5. § (1) bekezdése szerinti jogalapját.

A jogalap meglétén kívül a jogszerű adatkezelés feltétele az Infotv. 4. §-a szerinti célhoz kötöttség és a szükségesség elvének történő megfelelés is. Eszerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, és a cél elérésére alkalmas, de azok kezelése is csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig jogszerű. A kezelendő adatok körének határait a Ptk. és az az Infotv. rendelkezései, valamint az adattakarékosság és a célhoz kötött adatkezelés elve kijelölik.

Az alperes adatkezelése ezen jogszabályi követelményeknek és elveknek megfelelt.

A perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy az alperes a felperes olyan személyes adatait is kezelte vagy gyűjtötte volna, amelyek nem voltak szükségesek a követelés érvényesítéséhez, az adósság rendezését nem befolyásolták. Az alperes tehát készletező jellegű adatgyűjtést nem végzett, az adatkezelésre az engedményezés folytán jogosult volt, azt a célhoz kötöttség, a szükségesség, az adatminimalizálás elvének megfelelően végezte.

A faktoringcégek, így a felperes követeléskezelési tevékenysége során is érvényesülnie kell az Infotv. 4. § (1) bekezdésében előírt tisztességes és törvényes adatkezelés elvének. E kötelezettség megszegését jelenti, ha a követelés jogosultja olyan eszközöket, módszereket vesz igénybe, illetve olyan eljárásokat alkalmaz, amelyek a természetes személy kötelezett személyes adatai védelméhez, illetve a magánszférához való jogát sértik vagy veszélyeztetik. A felperes a perben ilyen alperesi adatkezelésre nem hivatkozott.

Az Infotv. 20. § (1) bekezdése szerint az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell,

hogyan az adatkezelés hozzájáruláson alapul, vagy kötelező.

A (2) bekezdés szerint az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, hogy az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A (3) bekezdés szerint kötelező adatkezelés esetén a tájékoztatás megtörténhet a (2) bekezdés szerinti információkat tartalmazó jogszabályi rendelkezésekre való utalás nyilvánosságra hozatalával is.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a felperes a törlési kereset alapjaként tévesen hivatkozott az Infotv. 20. §-ára, az előzetes tájékoztatás elmaradása ugyanis nem eredményezheti az adatok törlésének elrendelését, megjegyezve, hogy az engedményezés folytán történő adattárolásra az előzetes tájékoztatási kötelezettséget előíró szabályozás nem alkalmazható, az engedményezési szerződés megkötését megelőzően az alperest - a jogügylet jellegéből fakadóan - ilyen kötelezettség nem terhelte.

Az ezen jogszabályhelyekben meghatározott kötelezettség megszegése esetén a felperes - a jogszabályi feltételek fennállása esetén is - a szükséges tájékoztatás megadását kérheti az Infotv. 15. §-ában írtak szerint közvetlenül az alperestől, vagy ezirányú igényét - az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján - bírósági úton érvényesítheti.

A központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény (Khrtv.) 1. §-a szerint a központi hitelinformációs rendszerben (KHR) nyilvántartott adatok kezelésének célja a hitelképesség megalapozottabb megítélése, valamint a felelős hitelezés feltételei teljesítésének és a hitelezési kockázat csökkentésének előmozdítása az adósok és a referenciaadat-szolgáltatók biztonságának érdekében.

A KHR lakossági alrendszere a hitelszerződéseket, a hitelmulasztásra vonatkozó információkat, a bankkártya-visszaélések adatait, valamint a csalás miatt elutasított hitelkérelmeket tartja nyilván.

A Khrtv. 5. § (3) bekezdése szerint a referenciaadatok KHR-be történő átadását megelőzően a referenciaadat-szolgáltató beszerzi a természetes személy ügyfél írásbeli nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy hozzájárul-e az adatai KHR-ből történő, más referenciaadat-szolgáltató általi átvételéhez. Ezt a hozzájárulást a természetes személy ügyfél - az adatok KHR-ben történő nyilvántartásának időtartama alatt - bármikor megtagadhatja.

A (3a) bekezdés értelmében az írásbeli nyilatkozat vonatkozik a természetes személy ügyfél valamennyi adatszolgáltatás tárgyát képező szerződésére.

A Khrtv. fenti szabályai szerint az ügyfél nyilatkozatával meghatározhatja, hogy a rögzített hiteladatai a bankok számára lekérdezhetőek-e a hitelbírálat során.

A nyilatkozattételi lehetőség nem vonatkozik a hitelmulasztásokra, a bankkártya visszaélésekre és csalásokra, az ezekre vonatkozó információk az ügyfél nyilatkozatától függetlenül elérhetőek a bankok számára.

A lakossági alrendszer hitelszerződés nyilvántartásában - a Khrtv. 11. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően - azon természetes személyek mulasztási adatai kerülnek rögzítésre, akik a hitel- vagy hiteljellegű szerződésben vállalt kötelezettségeiknek a mindenkor minimálbér összegét meghaladó mértékben, folyamatosan több mint 90 napon keresztül nem tettek eleget. A két feltételnek egyidejűleg kell teljesülnie.

A mulasztások a törvény alapján az ügyfél külön hozzájárulása nélkül is kezelhetők a KHR-ben.

A perbeli esetben a felperes nyilatkozatával a „pozitív” hiteladatait, a hiteltörténetét elérhetővé tette a KHR-t felhasználó bankok számára, a perbeli ... vonatkozóan a fogyasztási kölcsön nyújtója, a ...

szolgáltatott adatokat a KHR-be a Khrtv. 5. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, a (2) bekezdés a) pontjában megjelölt tartalommal.

A hitelkártya szerződést a bank felmondta, az abból eredő ... összegű tőkekövetelést és járulékait a ... napján kelt szerződéssel az alperesre engedményezte.

A felmondott szerződés a KHR-ben fennálló szerződésnek minősül mindaddig, amíg az ügyfél a szerződésben foglaltakat nem teljesíti, vagy a referenciaadat-szolgáltató a szerződést veszteségként nem írja le.

Így a KHR-be a szerződésre - a Khrtv. 6. § (5) bekezdése alapján - egészen addig kell havi rendszerességgel küldeni a fennálló tőketartozás és törlesztési adat frissítést, amíg az lezárásra nem kerül.

Az alperes a követelés engedményezését követően, ... napján négy adatot szolgáltatott a KHR részére a „lakossági rendszer szerződés adatok” tekintetében, közölve a követelés új jogosultját, a törlesztés módját, a tőkekövetelés és a fennálló tartozás teljes összegét. Az alperesnek ez joga és egyben kötelezettsége is volt, tekintettel arra, hogy a Khrtv. 2. § (1) bekezdésének c) és f) pontja értelmében engedményesként referenciaadat-szolgáltatónak minősül.

Az alperes az ún. negatív adóslistába adatot nem szolgáltatott, a KHR-ben fennálló szerződésként megjelenő ... vonatkozásában - a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdése alapján - a törvény melléklete II. fejezet 1.2 pontjának j) és k) alpontja szerinti adatokat adta át, valamint a ... által már átadott referenciaadatok módosulása következtében előálló adatátadási kötelezettségének tett eleget.

Az alperes tehát nem a Khrtv. 11. §-a szerinti „mulasztásos” adatot továbbított és nem a meg nem fizetett tartozás összegének és időtartamának folyamatos számítását végezte, hanem a KHR-ben „élőként” megjelenő szerződés adatait „frissítette” a Khrtv. 6. § (4) és (5) bekezdéseiben előírtaknak megfelelően.

Ezt támasztja alá az is, hogy a felperes által lekért „Személy saját hiteljelentés” a „Fennálló szerződés adatokat” tartalmazza, a jobboldali blokkban, a „Mulasztásos adatok” rovatban információk, adatok nem szerepelnek.

Mindezekre tekintettel az alperes az adattovábbítással sem valósított meg jogellenes adatkezelést, jogsértés hiányában pedig a nem vagyoni kárigényre való jogosultság sem volt vizsgálható.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, köteles ezért az alperes részére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú perköltség megfizetésére.

Az alperes fellebbezési költsége jogi képviselője munkadíjából áll, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján állapított meg.

Az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint a személyes adatok védelmével összefüggésben indított per illetékmentes; erre tekintettel az ilyen eljárásokban eljárási illetéket feljegyezni, annak viseléséről rendelkezni nem kell, a felek pervesztességük esetén sem kötelezhetőek eljárási illeték fizetésére.

Budapest, 2019. április 16.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő